

KIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

700 esztendővel ezelőtt hunyt el Trencsényi Csák Máté „kiskirály“

2021. március 18-án lesz 700 esztendeje hogy Trencsényi Csák Máté, magyar nádor és hadvezér végleg lehunyt szemét, ő, aki 1260. körül látta meg a napvilágot. Az akkori időkben, a mai Szlovákia nyugati és középső részének leghatalmasabb földbirtokosa volt. A Vág és a Táttra urának is nevezték.

Jól ismerték őt Pilisszentlászló mai lakosainak ősei is, akik akkortájt a valamikori Kékes nevű kolostorban és településen éltek. Csák Mátéhoz tartozott néhány évig

a szomszédos Visegrád. Nemcsak ez a falu. III. András király halála után, a magyar koronáért folytatott harcban II. Vencel cseh király fiát, a későbbi III. Vencelt támogatta. III. Vencel, a Székesfehérváron 1301. augusztusában, a Szent István koronájával megtartott koronázást követően az V. László nevet kapta. Így azután Vencelből László lett. Lehet, hogy innen gyökerezik Pilisszentvencel, a település szlovák neve, ami a magyar nyelven Pilisszentlászló nevet viseli. Térjünk vissza Csák Mátéhoz, akit mindenek előtt ténylegesen a saját hatalma érdekelt. Mindezek miatt az uralkodóknak a támogatását pillanatnyi érdekei miatt kínálta.

Elhagyta V. Lászlót, de nem állt át Károly Róberthez sem. Ellenkezőleg, harcolt az ellen, hogy Károly Róbert lépjen a trónra. Mindezt a pápa kiátkozta. Nem követte figyelemmel a tárgyalásokat.

1308 júniusában a pápa, követként Gentile Montefiore bíborost küldte, hogy meggyőzze Csák Mátét, ismerje el Károly Róbertet magyar királynak. A találkozásuk pont a Kékes kolostorban, a pilisi hegyekben történt meg. Csák Máté elismerte Károly Róbert uralkodáshoz

való jogát, de a továbbiakban is saját akarata szerint cselekedett.

A pilisszentlászlóiak a magyar és az európai történelem eme ünnepélyes pillanatát jól ismerik. Azon a helyen, ahol a kolostor magasodott, Franyó Rudolf a találkozó 700. évfordulójára emléktáblát állított. Ezen felül magyarra lefordította és kiadta barátja, a szlovák író, Milan Ferko „Csák Máté“ nevet viselő könyvét. Az író ebben a történelmi regényben nemcsak Csák Máté életét örökítette meg, de azt a történelmi találkozót is, amelyik a mai Pilisszentlászló területén történt meg. Az V. Lászlóval való kapcsolatra utal annak a földnek a lobogója, a mai nyugat-és középszlovák

terület lobogójával megegyező zászló is, amelyik a XIV. század kezdetéről származik és amelyik 1301-ben, V. László uralkodás alatt alakult ki, mely területet az időtájt Trencséni Csák Máté védelmezett.

Lehet, hogy a vörös mezőben, a hármashalmon

álló kettős kereszt 1308. júniusában Pilisszentlászlón is ott lengett, ahol manapság az emléktábla van.

Jozef Schwarz írása alapján

Fordította: Papanek László

Pred 700 rokmi zomrel „malý kráľ” - Matúš Čák Trenčiansky

18. marca 2021 je tomu 700 rokov čo skončil uhorský palatín a vojvodca Matúš Čák Trenčiansky (narodil sa asi v roku 1260). Vo vtedajších časoch bol najmocnejším vládcom celého terajšieho západného a stredného Slovenska. Prezývali ho aj pán Váhu a Tatier.

Dobre ho poznali aj predkovia dnešných obyvateľov Senváclavu, vtedy kláštora a osady Kékes. Čákovovi zopár rokov patrilo susedné Vyšehrad (Viségrad). Nielen to. V bojoch o uhorskú korunu po smrti Ondreja III. najprv podporil syna českého kráľa Václava II., neskoršieho kráľa Václava III. Ten po korunovácii v Stoličnom Belehrade v auguste 1301 svetoštesfanskou korunou získal meno Ladislav V. A tak sa z Václava stal Ladislav. Možno tu pramení slovenský názov obce Senváclav, ktorý v maďarčine znie Svätý Ladislav (Szentlászló). Vráťme sa k Matúšovi Čákovi, ktorého zaujímala predovšetkým vlastná moc. Preto podporu panovníkom poskytoval podľa svojich momentálnych potrieb. Opustil Ladislava V., ale nehrnul sa ani ku Karolovi Róbertovi. Naopak, bojoval proti tomu aby Karol nastúpil na trón. Preto ho dal pápež do kľatby. Nasledovali rokovania. V júni 1308 vyslal pápež legáta,

kardinála Gentile da Montefiore, aby presvedčil Matúša Čáka uznať Karola za uhorského kráľa. Stretnutie sa uskutočnilo práve v kláštore Kékes v Piliškých vrchoch. Matúš Čák Karolovu zvrchovanosť uznal, ale naďalej si robil po svojom.

Senváclavčania tento slávny okamih uhorských a európskych dejín dobre poznajú. Na miestach kde stával kláštor osadil Rudo Fraňo z príležitosti 700 rokov od stretnutia pamätnú tabuľu. Navyše preložil do maďarčiny a vydal knihu svojho priateľa, slovenského spisovateľa Milana Ferka: „Matúš Čák“. V tomto historickom románe umelecky opísal nielen Čakov život, ale tiež dejinné stretnutie, ktoré sa odohralo na území dnešného Senváclavu.

Väzbu na Ladislava V. predstavuje aj vlajka územia, zhodného s územím dnešného západného a stredného Slovenska zo začiatku 14. storočia, ktorá vznikla v roku 1301 za vlády kráľa Ladislava V., ktorého chránencom v tom čase bol Matúš Čák Trenčiansky. Možno zlatý dvojkríž na troch vrchoch v červenom poli vial v júni roku 1308 v Senváclave tam, kde je dnešná pamätná tabuľa.

Veľké dejiny kráčali Senváclavom...

Jozef Schwarz

Gondolatok a szemétszedés kapcsán

Mielőtt bárki azzal vádolna meg, hogy csak a rosszat veszem észre, annak el kell mondanom, hogy nem. Ezen a településen élek, amelyet mindenhol szuperlatívuszokban dicsérek, az itt lakók életkörülményeinek pozitív változását, a jó kezdeményezést mindig dicséretem illeti. Azonban vannak olyan események, melyek örömet okoznak az örömben. A hibákat nem csak én veszem észre,

de a beszélgetések során mások mondják, hogy ezzel, azzal nem értenek egyet. A szándékom az, hogy észrevételeimmel segítsen a település szépülését. Sajnos az önkormányzatot vezető megszólíttatása ez idáig egyirányú.

Nagyon örültem annak, hogy végre a település területén lévő nagy mennyiségű szemetet elszállítják, melyben a település lakói aktívan

vettek részt. Ami nem tetszett az az, hogy elképzelhetetlennek tartom, hogy a szemét szedéséhez nem lehetett semmilyen védőfelszerelést biztosítani. Ez egészségügyi kérdés, melyet a szemét szedése miatt rendezni kellett volna. A szétszedést követően egy gépjármű abroncs jelent meg a Spartacus ösvényhez vezető út mellett, melyen sok turista jár. A szétszedést követő napokon valakik szemeteszakokat helyeztek el az önkormányzat épületének egyik bejáratához úgy, hogy azt a Főtéren lévők láthatták, sőt azt is tudni, hogy kik tették oda. Nem tudni viszont, hogy az önkormányzat épületén elhelyezett és évente komoly költséggel üzemeltetett kamerák vajon most segítettek-e. Az, hogy az önkormányzat (jelenlegi veszélyhelyzetben a polgármester) mit tett a legalább szabálysértés (ha úgy vesszük az önkormányzatot ledegradáló cselekmény) miatt azt nem tudni.

A Béke utca végi terület szélén, sőt a magánterületeken sok az eldobott szemét, mely több esetben a szükséglet elvégzését követő papírdarabokból áll. Nagyon sokszor hallom, hogy a turisták azok okozzák a problémát, holott sok esetben az itt lakók szemetelnek, okoznak problémát. Nemcsak a turisták, hanem az esténként idejüket gépjárművel eltöltők és a vadászatnak

hódolók is hozzájárulnak a szemét mennyiségéhez. Van ugyan a kereszt mellett egy szeméthyűjtő, de az a méreténél fogva gyorsan megtelik.

Célszerű lenne valamilyen szeméthyűjtő konténer kihelyezése. Nem ártana erre a területre több olyan kamera elhelyezése, mely segítségével eredményesen beazonosítható lenne a szemetet szállító, a NATURA 2000 területet károsító járművek mozgása. Egyúttal az ebeket póráz nélkül sétáltatók is felismerhetők lennének. Mindezek hozzájárulnának ahhoz, hogy az itt lakók élvezhessék a szép környezetüket.

Nagyon jó ötlet volt a rendszám nélküli gépjárművek elleni intézkedés. (Az önkormányzati rendelet üzemképtelen járművekről szólt, de a rendszám nélküli járművek közúton történő tárolását jogszabály tiltja.) Az intézkedés megtörtént, mivel a közterületen csak feltételekkel lehet tárolni az ilyen járműveket, valamint a vállalkozások, jogi személyek gépjárműveit. Az történt, hogy a Béke utca végén lévő járműveket 50 méterrel távolabb egy magánterületre vitték. Ez sajnos megalapozza a turisták azon igényét, hogy ők is magánterületekre parkoljanak, tönkre téve a NATURA 2000-es területeket is. Az eltávolított rendszám nélküli járművekből ottmaradt szintén gumibroncs, melyet a gépjárművek beazonosítható tulajdonosa (i) hagytak ott.

Pilisszentlászló a félmegoldások települése

Nagyon jó ötlet volt, hogy a Petőfi utcát új kopóréteggel látták el. De az, hogy az új réteget nem a teljes korábbi szilárd burkolatra vitték rá, az azért elgondolkasztató. Elgondolkasztató az is, hogy az utca vége továbbra is borzasztó állapotban maradt, az a szerencse, hogy most száraz az időjárás, így csak a port nyelik az ott lakók.

A patak mederbe történt beavatkozás szintén félbe

maradt. Nincs korlát, mely megakadályozná a járművek elkerülési manővere során bekövetkező patakba csúszást. A patak meder és a széle egy részben kiirtották a növényzetet, a mederfalat megbontották és úgy maradt. A további munkálatokról semmi tájékoztatás.

Az általam sokat említett Tölgyfa utca a leg eklatánsabb példa a félmegoldásra. Vagy 200

méter hiányzik a szilárd útburkolatból. Nem hivatalos válasz szerint, majd, ha a csatornázás lesz, akkor megcsinálják. Csak egy megválaszolatlan kérdésem maradt, hogy akkor a Petőfi utcában végzett munkálatokkal nem várhattak volna-e addig? Az új burkolatot akkor fel kell bontani, tehát a felújítás rövid időn belül megismételhető komoly pénzekért. A Tölgyfa utcai vízelvezető árok állapota hosszabb ideje az időjárás miatt megromlott. (A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVIII. törvény 7.§ (4) bek. g)pont; 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet a helyi közutak

árok problémája. E helyett más utcában ahol már véget ért a lakott szakasz és külterület ott helyezték el ezeket az elemeket. Ez is nagyon jó megoldás az erdő irányába menő gyalogosok számára.

Úgy látszik, képviselőtestületi tagok más területi elosztására lenne szükség ahhoz, hogy a település minden utcájában legyen valós képviselő.

Közeleg a tavasz, s elkezdődnek (folytatódnak) a kerti tevékenységek. Megjelenik az egyik konfliktus forrása az égetés. Tanulásként mellékelek fényképet, mely az idej égetésről készült.

kezelésének szakmai szabályairól E függelék) Azon a területen lévő szilárd útburkolat több helyen megsüllyedt, mely állapothoz az ott közlekedő tehergépjárművek még inkább hozzájárulnak. Nagy örömmel vettem tudomásul a Béke utca végén elhelyezett vízelvezetéshez szükséges építési elemek megjelenését, melyek azt sugallták, hogy végre megoldódik a vízelvezető

Mindezen gondolatok azért jutottak eszembe, mert egy jó kezdeményezést nagyon el lehet rontani, illetve úgy gondolom, hogy a lakosok is adhatnak jó, megvalósítható ötleteket, melyek a településen lakók komfortérzetét növelik.

„Néha többet mond, amit látunk, mint amit hallunk.”
(Halál 50 órája)

Végső búcsú Vancsó Gézától

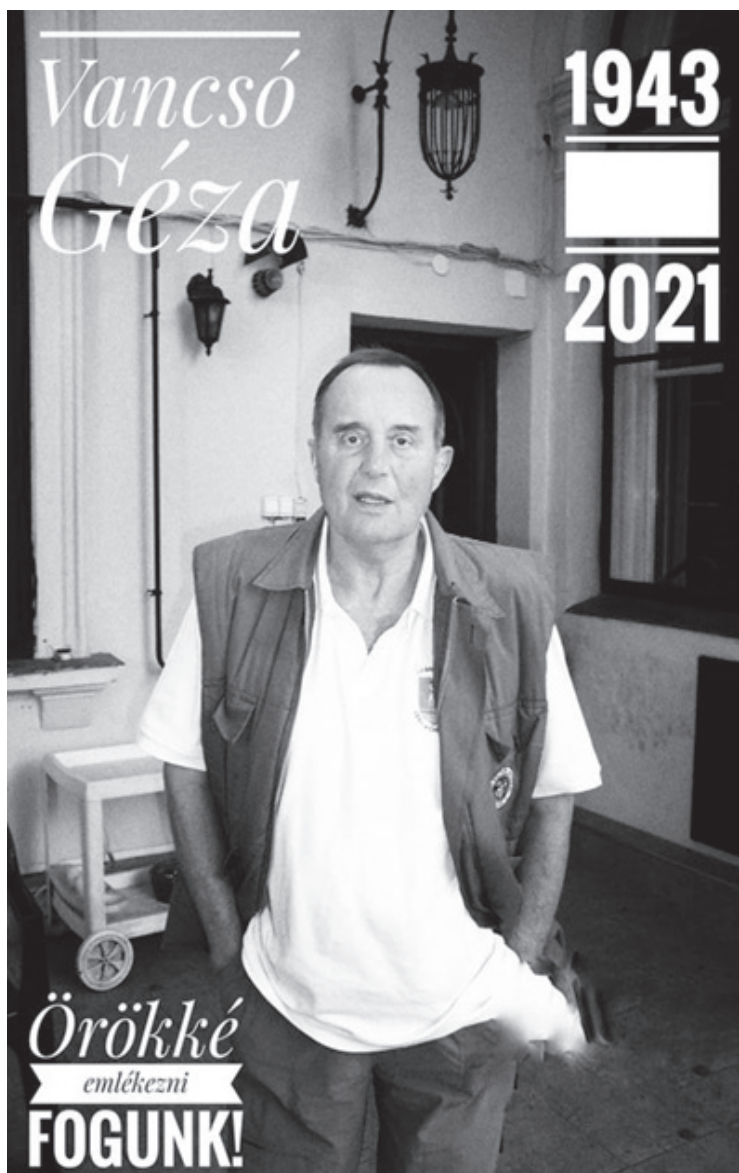
Vancsó Géza községünk évtizedeken át, tartó időszakban volt építési műszaki előadója életének 78. évében örökre eltávozott tőlünk. Géza halálával egy igen nagy tudású, és rendkívül jó lelkű és segítőkész szándékú, humánus embert veszítettünk. Géza, mint igen elismert ügyvédi család sarja a II. Világháború idejében született. Származása miatt a rendszerváltáskor a kommunista hatalom átvételekor sok atrocitás érte családját. Ennek ellenére bátyja, később kitűnő eredménnyel végzett a műszaki egyetem út, és hídépítő szakán. Géza, építőanyagipari szakon végzett. Életét, édesapja építészetileg is csodálatos korabeli stílusú villájában töltötte, feleségével, és Géza, Gergely, és Gábor névre keresztelt gyermekeivel. Pályafutását Vácon a Betonelemgyárban kezdte, mint építőanyagipari technikus. Már kezdőként számos technológiai újítást kezdeményezett munkahelyén. Később, mint építési előadó lakóhelyére, Leányfalura került a Tanácsházára. Hozzánk Pilisszentlászlóra, Csuport Sándor tanácselnöksége idején került, építési előadói státuszba, 1973 tavaszán. Ettől az időtől kezdve Pilisszentlászlónak is lett saját építésügyi előadója, aki minden hét péntekén, a Tanácsházán fogadta az ügyfeleket. Ezért a ténykedéséért havi 500, igen valóban 500 Ft javadalmazást kapott.

A mai kor szelleméhez képest ez hihetetlenül hangzik, de ez valóban így volt. Sanyi bácsi a társadalmi megbízatású tanácselnök, szintén annyi jutalékot vett fel. Nos, Géza barátom kis simpson motorkerékpárjával járt föl, Pilisszentlászlóra.

Igen lezser, és nagyon jó indulatú, segítőkész „műszakis” volt. Sok mai hivatalnok, leckét vehetne megboldogult Gézától. Később pilisszentlászlói állását megtartva Szentendrére került, és az Izbégi területnek lett építési előadója, ezen kívül Visegrád is hozzákerült, majd hozzácsapódott Kisoroszi is. Nyugdíjba vonulása előtti időkben végre tehetségéhez méltó csúcsra ért, Szentendre építési főelőadója lett. Felesége, halálát követően is gondját viselte mindhárom fiának. Földi maradványai a Covid vírus miatt sajnos csak a törvényileg engedélyezett kevés létszámú barát, rokon kíséretében kerültek

Leányfalu katolikus temető családi sírhelyébe. Isten Véled Kedves legnagyobb barátom, Géza! Nyugodjál békében, legyen néked könnyű Leányfalu göröngyös földje.

Franyó Rudolf

Nyugodt Pihenés

2021-03-06-án 22-óra után Pilisszentlászló Petőfi S utcában személyek magukból kikelve kiabáltak, hangosan mások pihenését megzavarva mulattak. A 20 órai utáni kijárási tilalmat az utcán való tartózkodásukkal megsértették. 23 óra 15 perckor lehetett tapasztalni, hogy a Szentendre Rendőrkapitányság járőrei két gépjárművel a település utcáit ellenőrizték.

Az, hogy a Covid vírus miatt szigorúbb szabályokat kell betartani az, mindenki számára nagy megterhelést jelent, mert azt érzi, hogy korlátozzák. Mégis szükséges az emberi együttélés bizonyos szabályainak betartása. A húsvétot megelőzően két hétre az

egészségünk védelme érdekében szigorúbb korlátozások bevezetésére kerül sor március 08 és 23-a között (104/2021. (III.05.) kormányrendelet). Ennek betartása még nagyobb önfegyelmet kíván meg mindenkitől. A szabályok betartása egyik záloga annak, hogy mindenki egészségben tudja megünnepelni a kereszténység legnagyobb ünnepét. A Pilisszentlászlói Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület kéri a lakosokat, hogy ezért is tartsák be a korlátozásokat.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Hozzászólás a „négyzetházakhoz”

Ma ötgenerációs „hodályok” épülnek. Szinte kitakaríthatatlan és garantáltan kifűthetetlen „jégcsarnokok”. Nyáron az egész házat lehetne használni, de ősztől tavaszig csak egy szobát. Hiába ötgenerációsak ezek a monstrok, átlagosan egy fő lakja őket. A hosszú házak ezeknek a fordítottjai voltak. Az utcai frontra építettek egy szobát, és száz éven keresztül hosszabbították a házat a telek vége felé. Ahogy nőtt a család és gyűlt a pénz. Az öregek ugyan mindenre tudnak tanácsokat adni, de pont ez az amivel a fiatalokat ki lehet kergetni a világból. Az optimum a „kockaház” ma is. Szülők és gyerekek. Nagyszülők és dédszülők nélkül élhetik a saját életüket. Az öregeknek rossz de a fiataloknak jó. És itt jön a matek 40 m. hosszú fal köralakban rakva

125 m²-es összterületű. A világ minden eredeti épülete ezért köralakú volt. Az eszkimó igluk, az indián tipik (bórsátrak), a navahó „hoganok” (rönkházak), az afrikai fűkunyhók és patics (ágfonatú sárházak).

Statikailag is ezek a legerősebbek. A 10 x 10 m-es házak falhossza is 40 m. összterületük viszont már „csak” 100m². A 15x 5 - ös házak falhossza is 40 m. Összterületük viszont már csak 75 m². A 17x3 méteres hosszú házak összterülete 51 m². Fele a 10 x 10 – es négyzetnek. A téglalap pazarlás mellett hő pazarlók is a hosszúházak, mert kisterülethez óriási a hő leadó felületük. A 17x3 – é duplája a 10 x 10 – ének.

Losonci Miklós

Béke utcai téríték

Hol is kezdjem?

Valahol mindig is bennem volt a kérdés, hogy egy ilyen turista áradatot miért nem használ ki a falu? Számos neves turista útvonal környékén található hasonló frissítő pont, amely termékek fizetése a

lelkiismeretre van bízva. Ezek évek óta működnek, nyilván nem hiába.

Március 6-án péntek este elkészült a kókusz kocka. 7-én szombaton hajnalban szintén korán keltem, de ezt plusz az izgatottság is okozta. Fél 8- kor

kipakoltam a képen látható módon. Jó idő volt, csőstül jöttek a kirándulók. A közel egy éves vírusos helyzet miatt a legtöbbjük maszkkal körbe sem nézve caplatott ki a faluból. Aztán megtört a jég, észrevették, mosolyogtak rajta és fotózták a terítéket. Hozzá persze nem nyúltak.

Olyan dél körül jöttek a bátrabbak, akik vittek is a süteményből. Itt meg kell említenem, hogy a becsület kasszára (ami egy üveg volt) fix árat írtam. Nap végére, a fogyott termékhez képest több volt az összeg a befőttes üvegben.

Tulajdonképpen nem a pénz volt a lényeg.

Ez hatalmas nagy pozitív bizonyítvány a falunak: hiszen mindenkit szívesen látunk.

A vírus egyszer úgyis elmúlik. Mi pedig itt maradunk

Bíztatnék elsősorban Béke és Honvéd utcában lakókat, ahol a legnagyobb a gyalogos forgalom; tegyetek ki finomságokat a kapu elé, meghálálják sokan, ha esetleg megmarad belőle, otthon, vagy

környezetükben úgyis elfogy. Nem a nyereszkesedés a lényeg. Jó hírért vinnék falunknak.

Ha szombatonként az időjárás is úgy akarja, rendszeresen kiteszek ezentúl mindig valamit.

Remélem mások is csatlakoznak.

D.M.

Rendhagyó megemlékezés

Hagyományörző és hadisírgondozással foglalkozó csoportok idén is megemlékeztek a kitörés civil és katonai áldozatairól. Hetvenhat esztendeje, hogy a főváros Várba szorult védői, a február 10-én még mindig 43 ezer főt számláló német–magyar védősereg, megkísérelték a lehetetlent, azaz áttörni a szovjet gyűrűt. Kevesebb, mint öt nap alatt húszezer katona pusztult el, megközelítőleg ugyanennyien estek fogságba, azonban az átjutás legfeljebb 700 főnek sikerülhetett. És akkor még nem beszéltünk a civil áldozatokról...

Pfeffer-Wildenbruch tábornok utolsó távirata

„Élelmiszerünket felhasználtuk, az utolsó töltény csőre töltve. Budapest védői választhatnak a

kapituláció vagy a harc nélküli lemeszárlás között. Az utolsó harcképes német részekkel, honvédekkel és nyilaskeresztesekkel együtt offenzív módon új harci és ellátási bázist keresek.. Február 11-én sötétedés beálltával kitörök. Kérek felvételt Szomor–Máriaalom térségében. Fényjelzés: kétszer zöld = saját csapat. Erők: németek 23 900, ebből 9600 sebesült; magyarok 20 000, ebből 2000 sebesült; civilek 80-100 000.”

1945. február 11., 17.50

Ezekre, az áldozatokra – civilekre és katonákra, magyarokra és nem magyarokra – emlékeznek minden évben azok az emberek, akik számára a történelmi hűség fontosabb, mint valamilyen pártpolitikai vagy ideológiai megfelelési kényszer. Ők azok, akiket rendre nácinak és fasisztának bélyegeznek olyanok, akik még e két fogalom közti alapvető különbségeket sem ismerik.

Nem volt az idén sem másként, az igény a megemlékezésre minden jó érzésű emberben ott volt. A terveket azonban felülírta a pandémia és az ezzel kapcsolatos korlátozó intézkedések. Márpedig ezek a sokat szidott, lenácizott emberek igencsak rendszeretők és szabálykövetők, így a

rendőrséggel való egyeztetés után úgy döntöttek, kizárólag egyenként, legfeljebb családirag helyezik el mécseseiket és virágaikat a Várban, ott, ahonnan a halálos, végső túra indult sok ezrek számára. Gyűltek a mécsesek, végig az úton, a virágok a

Várban, a szobor tövében. A szabályok betartásával, néma főhajtással emlékeztek családok és magánemberek, majd mentek tovább, hogy másoknak is helyet tudjanak adni, módot a megemlékezésre.

Don-kanyar

Mint már írtam róla apai nagyapám Kitz – Büchelben kapott kiképzést a német nyelvtudása miatt, és Szebenben (Erdély) volt hegyi tüzér az első világháborúban. Öccse, ottmaradt a doni áttörésnél. Húga az ukrainai Donyeckben lett szénválogató a bánya udvarán. Haláláig csak erről tudott mesélni. Szüleik és másik öccsük Németországba lettek telepítve. Magyarul írták a leveleiket a honvágyukról. Kevert nyelven. Sváb szavakkal is. A tízparancsolatból elég lenne egy is

csak be kellene tartani: „Ne ölj!” Mert téged is megölnék.

A 60-as években megtanították nekünk, hogy területvédő háború igazságos, de minden területszerző háború igazságtalan. Tökéletesen igaz. Én 1974-től voltam katona. Minden parancsot teljesíteni kellett, de az emberteleneket meg kellett volna tagadni: például civilek, hadifoglyok megölését. Ez is tökéletesen igaz volt.

Losonci Miklós

Szlovák forgatócsoport Pilisszentlászlón, Pilisszentkereszten, Csömörön és a Ludové noviny (Népújság) szerkesztőségében

Január végén a Szlovák Rádió és Televízió forgatócsoportja, Svetlana Surová szerkesztő-riporter vezetésével, a Magyarországon élő szlovák nemzetiség tagjainak körében forgatott, konkrétan Budapesten, Csömörön, Pilisszentkereszten és Pilisszentlászlón.

A dokumentumfilmek alkotói, a szlovák határtól délre élő nemzettársak rendszeres bemutatásának keretein belül, nagyjából félórás önálló részek elkészítését tűzték ki célul az Őseink öröksége nevet viselő szerkesztőségben. Szándékuk volt a mi háromszáz esztendő számláló szlovákságunk gazdag kultúrájának a szlovákiai nézőknek bemutatni. Ezeket a végeket úgy jelölik meg, mint a Szlovák Alföldet, főleg jelenlegi

gyarapítói és teremtoik közreműködésével.

Fotó: Imrich Fuhl

A szlovák filmesek Pilisszentlászló településen Franyó Rudolfra, az itteni íróra, fordítóra, (aki 55 könyv szerzője és egyben kiadója) építőmesterre és korábban hosszú ideig polgármesterként is tevékenykedő személyre

összpontosítottak, aki mint építőmester természetesen büszkén mutatta meg legújabb munkáját, a Kálváriát, melyet az elmúlt esztendőben maga tervezett és valósított is meg. A sokoldalú pilisi mindentudó és kiadó – a helyi havilap főszerkesztője mesélt a szlovák emlékekről is, könyveiről, melyeket már húsz esztendőnél hosszabb ideje kiad, úgyis, ahogy életének érdekességeiről is beszélt.

A forgatócsoport a következő portréfilmet Fuhl Imrének, a költőnek, publicistának és fotóművésznek tervezte szentelni. Pilisszentkereszten, családi környezetében lírikus felvételeket készítettek a művekhez, melyeket a szerző osztott meg, mint az úgynevezett „jobb időkre” és a „fiatal térdekre” történő emlékezéseit. A lassan 60 esztendő óta számláló valamikori dalszerzővel és az AGR± nevet viselő rockegyüttes vezetőjével belekezdtek a régi dalok éneklésébe és rövid időre leporolták a basszgitárt. A valódi harmóniát ugyanakkor a titokzatos és kissé egyúttal jelképes Pilis ölében hamar meglették.

A mi szlovákjainkról a televíziós dokumentumfilmek alkotói teret szenteltek a Népújság (Ludové noviny) nevet viselő hetilap

szerkesztőségében is, ahol a Pesten már a XIX. század óta kiadott szlovák újság munkatársairól beszélt Eva Fábiánová, a hetilap főszerkesztője.

A beszélgetésben szóba hozták a magyarországi szlovákok helyi és regionális szintű önazonosságát, mint nemzeti öntudatát, vagy a népszámlálást, mely ebben az évben vár ránk. Zlatko Papuček műszaki szerkesztő közben megmutatta a Szlovákiából érkezett kollégáknak, miként készül a hetilapunk a szerkesztőségben. A napok elrepültek és nem is vettük észre, de már búcsúztunk a szlovák forgatócsoporttól, akik, mint szentül hisszük, jól érezték magukat nálunk és a sok újat megtudtak a magyarországi szlovákokról.

Fordította: Papanek László

Hozzászólás a „Kiüldözéshez”

Dunaharasztn, az – er végű családnevűeket vitték, már aki túlélte a Don – kanyart.

Aki dezertált, azt a szülei megölésével fenyegették meg. 3 napi élelmet kellett vinni „hiszen három napos lesz a munka”. Saját pénzükön kellett Kiskunlacházára vonatozzanak, ahol januárban szállás nélkül voltak másnapig. A vagon legközelebb már csak Romániában nyitották ki. Akik szomszédok haltak éhen, vagy kihültek, azokat akár vasutasokkal, kalauzokkal kipótolták. Akik élve jönnek, lélekben már azok is halottak voltak. Ez történt 1945 – januárjában.

Egy évre rá a kitelepítés. Aki gazdag volt, vagy visszánémetesítette az 1944-ben magyarosított családnévét, az garantáltan ki lett telepítve. Ma mégis Pilisvörösvár a legnagyobb magyarországi

sváb falu. Pedig oda is befutott a szerelvény. Ők viszont megkérdezték, hogy „akkor ma reggel ki megy le a bányába?”

Válasz: mindenki! A vonat üresen ment valahová.

Dunaharasztn sem volt kitelepítés, mert a háború előtt, amikor a fiatalok bementek a polgármesterhez, hogy „szeretnék megalakítani a Volksbundot” (német nemzetiségi pártot). A polgármester azt mondta, hogy: „takarodjanak, mert kihívja a csendőröket!”

Senki nem hitte volna hazánkban, hogy az oroszok át tudnak kelni a Dunán, hogy még Szállasi „főhadiszállása”, Csobánka is utazósebességgel gazdát cserél.

Losonci Miklós

A burgenlandiak...

...4 % - a vallotta magát magyarnak a legutolsó népszámláláskor. De vajon kik építették a váraikat

...4 % - a vallotta magát magyarnak a legutolsó népszámláláskor. De vajon kik építették a váraikat az osztrákok vagy a magyarok. Saját szememmel akartam erről meggyőződni a falaikon látható felírásokból.

Mindenhol kaptam magyar nyelvű tájékoztatókat is, de az ódon falakon sem magyar sem német

szövegek nem voltak. Kizárólag latinok. A Bathányiak, Nádasdyak, Eszterháziak, Hunyadiak, Almásiak, Széchényiek, stb évszázadokon keresztül adták vették a várakat is az osztrák arisztokratákkal is. Kik építették hát a várakat? Kérdeztem a helyieket az osztrákok vagy a magyarok? Die Laute. Hangzott a tapintatos válasz: - Az emberek!

Tüzes gyermekek

Az ötvenes években nem létezett még televízió. Nem is kellett. A mi színes TV-nk a cserépkályha volt. Sosem unatkoztunk mellette. Hamuzni kellett hasogatni, fát behordani, megrakni, begyújtani, táplálni a tüzet, és főleg mindenek előtt folyamatosan élvezni a sugárzó melegét, hangos ropogását, villogó fényeit és megbízhatóságát. Nagypám nyugdíjas korára 20 hold, =nagyjából 10 hektár földet tudott összespórolgatni. Emiatt kuláknak bélyegezték és elvették a földjét. „Cserébe” mi kaptunk egy „tanácsi bérlakást. Nem kertvárosban nőttünk fel, hanem egy falusi lakótelepen. Saját gazdaságunk így nem lehetett. Pénzkeresés helyett „életfogytig tartó tanulásba” kellett kezdjünk. Még kályháinkat is mind elveszítettük. Ez volt a „gulyáskommunizmus.”

Mária Terézia vezette be a tankötelezettséget. Tíz éves korig. Ami kétszáz (200) évig így is maradt.

Nagyszüleim összeadni, kivonni, szorozni és osztani tanultak. Valamint írni, olvasni magyarul. Egyik nagyszülöm szlovákul is. Három pedig németül is a származásaik miatt, és mert német volt az Osztrák – Magyar monarchia eszperantója. Nekem a német szüleim erőltették az orosz. Ezek után két évig lengyel egyetemre jártam, a kommunista rendszerben.

Szlovák nagypám, viszont négy elemivel már közjegyző volt, mert elvégzett utána négy év „polgárit” (felső tagozatot). Többet ért mi ma egy diploma, mert ma a diplomások lettek sokan.

Ma kötelező a tanulás, de a pénz keresés gyakorlása, a gyermekmunka tilos.

Viszont húsz év, tanulás után szinte, garantált, a munkanélküliség mindenkinek.

Losonci Miklós mérnök tanár

Koronavírusról

A nemrég 91 éves korában elhunyt dr.Csaba György professzor emeritus egyik utolsó írását ajánlom figyelmetekbe:

kézmosásnál a koronavírus ellen?

FORRÁS: 2020. 03. 09. 12 óra 11 perckor a MOK hivatalos weboldaláról

Kivonat

A koronavírus hozzánk is megérkezett és mi, bár megpróbálunk elbújni előle önkéntes, vagy hivatalos karanténal, lényegében feltartott kezekkel várjuk a támadását.

Mert minek lehet nevezni, ha hivatalban lévő egyébként tudós orvosok első tanácsként egy légi úton, cseppfertőzéssel terjedő vírusbetegség esetében a melegvizes, szappanos kézmosást emelik ki és nem az immunrendszer támogatását, holott ezen rendszer felelős az agresszor elhatárolásáért és elpusztításáért. Az immunrendszer felpörgethető (stimulálható) bizonyos molekulák által, melyek közül legismertebbek egyes vitaminok és nyomelemek. A vitaminok, amelyek hivatalosan nem tartoznak a gyógyszerek közé (táplálék-kiegészítők, éppen ezért a gyakorló orvosok többsége által lenézettek)

jelentős része képes a veleszületett immunitás erősítésére, aminek alapvető jelentősége lehet az oltással meg nem előzhető vírusbetegségek elleni védekezésben. Ezek a vitaminok a következők:

C-vitamin (aszorbinsav)

C-vitamin megadózisaival (1.000, 2.000 mg/nap) 85%-ban lehetett megelőzni nátha és influenza kialakulását és csökkenteni a betegségek súlyosságát, különösen gyerekekben.

Ha a vitamin adagolását cinkkel kombinálták, a hatás még kifejezettebb volt.

D-vitamin

Hiánya a fertőző betegségek iránti fokozott fogékonyságban mutatkozik meg. Alapvető szerepe van a veleszületett immunitás aktiválásában és a tüdő gyulladásos betegségeinek kontrolljában. Akár 1.000 egység D-vitamin bevitele ajánlható a légúti fertőzéseknek kitett emberek számára, megelőzőként.

E-vitamin

Hatása szinte minden immunsejt-féleségre kiterjed. Idős emberekben véd a légúti fertőzések ellen, csökkenti a nátha előfordulását és általában a fertőző betegségek előfordulását, mintegy 30%-kal). Hiánya csökkenti az immunrendszer

működését, ami pótlásával helyreállítható. Növeli az immunrendszer hatékonyságát, főleg idősokban.

Mikroelemek

A cink csökkenti a nátha előfordulását és időtartamát, mivel pozitív irányban szabályozza a veleszületett és adaptív immunrendszert egyaránt. Szelén hiánya esetében az influenzavírus fokozott kórokozó képességű törzssé alakul, miközben a szelén többlete javítja a vírusbetegségek gyógyulásának esélyeit. Szelén és cink együttes adagolása elősegíti az immunsejtek működését.

A néhány – a cikkek tömegéből válogatott – adat csak felhívja a figyelmet a vitaminok és

nyomelemek fontosságára az immunrendszer támogatásában. Itt van az idő, hogy a vitaminok és mikroelemek az őket megillető -fontos- helyre kerüljenek a gyógyítás fegyvertárában.

Ezek nem biztos, hogy teljes mértékben elhárítják a vírussal való fertőződést, vagy eliminálják (eltávolítják) a szervezetből a vírust, mindenesetre biztosan többet érnek, mint a szappanos vízzel történő kézmosás (2020-ban!).

Dr. Francsics Ottó kedves közlése alapján
lejegyezte F R

Eltévedt erdőjárót találtak meg a Pilisszentlászlói Polgárőrök

Február 25-én este 19 óra környékén egy ijedt nő hang kereste meg a Pilisszentlászlói Polgárőr Egyesület elnökét. Közölte, hogy Szentendréről beszél és egy idős barátjuk délután kettő óra után elindult személygépjárművel, hogy Pilisszentlászló környékén lévő erdőben túrázzon. Azóta nem tért haza. Telefonon beszéltek és ekkor közölte az idős fizikus, hogy eltévedt. Ezt követően – mivel korábban sok Pilisszentlászlói tanulója (Majnek Jenő, Mikula Margit, Franyó Rudolf) volt a bejelentőnek – hívta fel a Polgárőrség vezetőjét. A polgárőrség erdész tagja azonnal elindult a keresésre és további kettő polgárőr is felkészült az éjszakai keresésre. A kiindulási helyre érkezve a polgárőrség vezetője a további keresés, és a rendvédelmi szervek felé történő jelentés megszervezését kezdte meg, amikor is az erdész polgárőr megtalálta az eltévedt idős túrázót. A nagyon gyors, szinte két órán belül megtalálásban nagy szerepe volt az erdész helyismeretének, valamint a polgárőrök esti időellenére történő gyors reagálásának. Az eltévedt turistát nem kellett elsősegélyben részesíteni. A turista megnyugtatót követően megköszönte a Pilisszentlászlói Polgárőrök gyors intézkedését, melyet szabadidőjük feláldozásával végeztek az ő eltévedése miatt.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Tiszteld a jövevényt!

Tiszteld a jövevényt, mert egykor te is jövevény voltál azon a földön, amelyet az Úr adott Te néked. De ti jövevények ti is tiszteljétek azokat, akik

megengedték nektek, hogy azon a földön élhessetek, de ezzel vissza ne éljétek, mert az Úr nem személyválogató.

A dákó-román kontinuitás elmélet

Régészeti leletekkel igazolhatatlan. Pedig a rendszerváltáskor a románok még a Kolozsvár főterén álló Mátyás lovas szobor előtt is felástak mindent, hátha találnak rá bizonyítékot, és hátha összedől a szobor talpazata. Túlélte. Ezen a téren álló házban született Mátyás. Édesanyja Szilágyi Erzsébet magyar volt. Édesapja viszont havasalföldi román. Legendás törökverő família a

Hunyadi nemzetség. Mátyás is imádta az olasz kultúrát és művészetet. Romániában sok helyen áll Rémusz és Romuluszt az anyafarkassal ábrázoló szobor. Az eredeti Rómában látható.

A rómaiak viszont szinte kiirtották a dákokat. Amit a Trajánus oszlopon domborműves képregény formájában meg is, örökítettek Mégis ilyen utánzatok is láthatók román városokban.

Képviselő és a szabadon kószáló kutya

2020. febr.-14-én (vasárnap) 15-óra 14-perckor egy önkormányzati képviselő hívta a polgárőrség telefonszámát. A telefonba elmondta, hogy a Petőfi Sándor utca elején lévő házból egy nagytestű kutya van kint a főtéren. Ő szólt a tulajdonosnak, de csak egy hölgy van otthon két gyermekével, így nem tud kimenni a kutyáért. Polgárőrünk elmondta a képviselőnek, hogy már nincs szolgálatban polgárőr, hívja a 112-es segélyhívót, vagy akivel együttműködése van az önkormányzatnak és 24 órás ügyelettel bír az a Szentendrei Rendészeti Igazgatóság. A Képviselő úr a nemtetszését fejezte ki. Ezek után polgárőrünk, aki vette a hívást ott hagyott csapot papot és kiment a főtérré. Az ott buszra várakozóktól érdeklődött, de egyikőjük sem

látott kutyát. Az egyik buszra váró férfi elmondta, hogy a Béke utcából jött lefelé, de arra sem látott kutyát. Ezek után hazafelé menet tapasztalta polgárőrünk, hogy megérkezett a kutya tulajdonosa, akit tájékoztatott arról, hogy kutyája szabadon van. A kutya tulajdonosa kereste, de nem találta az ebét. E közben telefonon hívta egy helyi lakos a tulajdonost, hogy merre jár a kutyája. Polgárőrünk felhívta a kutya tulajdonosának a figyelmét az ebtartás szabályainak betartására. Ezek után polgárőrünk hívta a képviselőt, hogy beszámoljon az általa tett intézkedésekről, de sajnos a telefont a képviselő úr már nem vette fel. Polgárőrségünk, mint a többi polgárőrség önkéntesen lát el feladatokat, szabadidejének

feláldozásával, és nem munkaidőben. Azon a napon polgárőrségünk a délelőtti órákban látott el járőrszolgálatot ellenőrizve a turisták mozgását településünkön. Az ebekkel kapcsolatos hatósági intézkedésre a rendőrség, a közterület felügyelet jogosult. A Rendészeti Igazgatóság eb rendészeti feladatokat is ellát.

Az eset kapcsán el kell mondani, hogy a polgárőrség már korábban több alkalommal megfogalmazta járőrözései során a lakosok felé a kutyatartás szabályait, melyről önkormányzati rendelet is született. PILISSZENTLÁSZLÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT 17/2012.(XII.13.) Önkormányzati rendelete A helyi állattartás szabályairól A 6. § szabályozza az ebtartás főbb szabályait.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Az úrról és a kiszolgált katonáról

Egy ízben olyan kemény hideg támadt, hogy a folyók fenéig befagytak és a madarak jéggédmedve hullottak a fáról a földre.

Az időtájt a gróf uraság lovasszánon utazott a városba és útközben egy kiszolgált öreg katonával találkozott.

A főnemes ráparancsolt a kocsisra, állítsa meg a szánt és kérdéssel illette az idősödő embert:

- Miképpen van az, hogy a ruházatom tele van lyukakkal és foltokkal, de mégis illően lépdelsz? Rajtam farkas szőrméjéből készített

bunda, bárnyibőr süveg és mégis remegek a hidegtől.

A kiszolgált katona erre így felelt:

- Kegyelmes uram, talán azért lehetséges, mert a hideg a ruhám egyik hasadéka bemelegít, a másikon meg kijön. De ha önnek bebújik a bundája alá, onnan kibújni nem tud, letelepszik az ön testére. Az uraság eltűnődött, mert a válasz okosnak tűnt.

-Add ide a ruhádat és fogd a bundámat, meg a süvegemet! – parancsolt rá a másakra. Amaz csak szabódott, de a főnemes türelmetlenül rászólt:

-Tedd azt, amit az úr neked parancsol!

Így aztán a kiszolgált katona magára öltötte a farkas szőrméjéből készített bundát, fejébe nyomta a kucsmát, a gróf pedig felvette az elnyűtt ruhát és elváltak egymástól. Mikorra az uraság már egy darab utat megtett, csontjái áthűlt és a fogai csak úgy vacogtak. Alig volt képes megszólalni:

-Fordítsd meg a szánt és gyereünk az

öregember után, adja vissza a bundámat!

A kocsis így is tett, aztán a valamikori katona után vetették magukat. Mindez olyan volt, mintha a kósza szelet akarnák a réten megfogni.

Oldřich Sirovátka

Illusztráció: Marija Kovačevićová

Fordította: Papanek László

Hagyományaink

A tavaszi napéjegyenlőség idején, Gergely nap után közel egy héttel érkeznek ők hárman, akik a melegért felelősek a magyar néphit szerint.

Sándor napja – március 18.

Az első igazán meleget hozó nap. Ekkorra már a napsugarak is barátságosabban simogatják a földeket. „Ha Sándor napján szép az idő, jó termés várható „ – tartotta a népi regula. Ezen a napon engedték ki először a méheket. A néphit szerint, ha a méhek sűrűn kitelepednek a kas, vagy kaptár szájára, akkor jó idő lesz. Aki serényebb munkára akarta a méheket fogni, az hangyabolyt szórt a kas alá.

Valóban, az idei évben Sándor napon az ország túlnyomó részén többórás napsütés jellemzi időjárásunkat, igazi tavaszi hangulat lehet úrrá azokon, akik egy frissítő sétát tettek a szabadban. A hőmérsékleti csúcsértékek 13 és 18°C között alakulnak, a magasban történő melegezés az arra érzékenyeknél erős melegfronti tüneteket okozhat, mint például fejfájást, szédülést, ingadozó vérnyomást, ingerültséget.

József napja – március 19.

A három összetartozó nap közül a leggazdagabb szokásokban és hiedelmekben. „Ha József napján

derült, hőség hozzánk beül „ – szól a regula. Ha ezen a napon szivárvány látszik az égen, benne széles sárga sáv, az jó búzatermést, a széles piros sáv pedig bő bortelemést ígér. Egyes falvakban ezen a napon kezdték el szántást, a gazdag termés reményében.

József napján, azaz pénteken is nagyrészt napsütéses időjárásra készülhetünk, a legtöbb helyen csak a fátyolfelhők szűrhetik meg a napsugarakat. Csapadéktól nem kell tartanunk. A megélénkülő délnyugati szelet délen erős széllelkések kísérhetik. A hőmérséklet minimumértéke 0 és 5 °C, maximuma 14 és 18 °C között alakul.

Benedek napja – március 21.

Ez a tavasz első napja. „Ha ezen a napon dörög az ég, száraz lesz a nyár” – tartották elődeink. Szeged környékén a Benedek-napon ültetett hagymát augusztus 24-én szedték föl, utána a háztetőre rakták, ahol 7 nap érte a napsugár és 6 éjszaka a harmat. Ennek a hagymának a főzetét elsősorban a tifuszos betegek gyógyítására tartották alkalmasnak.

Tibor atya

Ki uralkodott 1196 – 1204 és 1204 - 1205 között? IMRE - III. LÁSZLÓ

III. Béla, hogy elébe menjen a halálát követő trónviszálynak, időben tett néhány intézkedést. Idősebb fiát, Imrét még 1182. nyolcévesen utódjának kinevezte. Fiatalabbnak Halicsot adományozta. Az ellentéteket azonban nem tudta megakadályozni. András kíváncszott a hatalomra, testvére dalmát és horvát fejedelemnek kinevezte, azonban András összeesküvést szervezett ellene.

Néhány püspök, de leginkább a váci püspök Bolesláv támogatta ebben.

Imre elhárította az összeesküvést, és testvérét Esztergomba lecsukatta.

Andrásnak onnan hívei segítségével sikerült elszöknie. Így a feszültség tovább tartott. Az új pápa III. Ince, aki nagyobb befolyást igyekezett a világi politikai hatalomra elérni, Imrét támogatta az

ő hatalmát délen a pravoszláv országokkal a vallási szekták és Balkán ellen.

Imre meghódította Szerbiát és királyának magát megkoronáztatta. Bulgáriát feldarabolnia azonban nem tudta, mert Kálmán cár formálisan a pápának magát alárendelte. Imre hirtelen halála után, a trónra fia III. László került. A király kiskorúsága idejéig édesanyja az aragóniai Konstancia uralkodott volna, de András fejedelem és hívei elől Ausztriába kellett mennie. Ottan III. László nemsokára váratlanul meghalt.

MAGYARORSZÁG RÓMA BEFOLYÁSA
ALATT

A pápai kúria befolyása Magyarország belügyeibe, már III. Béla uralkodásának utolsó időszakában

megnőtt., és később még növekedet. Tanúsítja ezt Imre III. Ince pápához

intézett alázatos levele, mint választ az öt ért megrovásért, hogy erőszakos fellépéséért a váci püspök ellen Boleszláv szidalmazza a római egyházat. Emellett a magyar uralkodó a püspököt mint hívét a király elleni frakciónak csak azt akarta adná ki neki a titkos iratokat. A levélben íródik:

„Mivel ezt megtenni nem akarta megerősödött bennünk a nagy gyanú. Ezért figyelmeztettük, hogy ha tisztázni akarja magát vétkeisége elől, nyissa ki az említett kamrát, hogy a lázadók iratai és kincsei valóban ott vannak e. ő nem csak a kamrát nem nyitotta ki, de a mi királyi felségünket olyan durva szavakkal sértegette, hogy minket zsványoknak nevezett.” Befejezésül a király megnyugtatta a pápát, hogy a világért sem akar semmivel ártani a római egyháznak.

HARMADIK KERESZTES HADJÁRAT

1199. III. Ince hirdette ki. Már nem is álcázta magát egyházi lelkesedéssel a Szent föld pogány járom alóli felszabadításával. Célja a Bizánci Birodalom meghódítása volt. 1202. Zára és a további Dalmát városok megszállásával kezdődött, amelyek előtte a bizánciak szereztek meg. Folytatódott Konstantinápoly bevételével. Niketa Choniátés krónikás erről megírta:

„A pompás város Konstantinápoly, reménysége és

büszkesége mindenkinek, szétzúzva és tűzzel megsemmisítve feküdt kirabolva nyugati népek bandái által többségben mélyen vallásos istenfélő emberektől, akik hirdették, hogy nálunk csak megpihennek, hogy aztán segítséget vigyenek a Szent földre”. Nos, Palesztínába a keresztesek nem jutottak.

SEGÍTSÉG ANDRÁS VAJDÁNAK

Hont – Pázmány nemzetségből való Sándor nyújtotta. Mikor a magyar király Imre testvérét Esztergomban börtönbe vetette, hívei Sándor vezetésével előkészítették szökését. Megőrződött róla, hogy Tamás legidősebb fia volt és neve után az ismerős grófi elődöktől a Pezin melletti Szentgyörgyből. Segítségét András trónra lépésekor bőkezűen megjutalmazta.

Sándornak és testvéreinek Sebőnek Pezinkán, Szentgyörgyön, Szkalkán, de a Tiszántúlon is terjedelmes birtokokat adományozott.

Imrének, Lászlónak és korának dátumai

- Imre Magyarország királya 1174-ben született.
- 1197-ben Imre király testvérét Andrást dalmát – horvát fejedelemnek kinevezte.
- 1198-ban A pápai székre a nagyon fiatal, csak 37 éves II. Ince került.

A középkor legerősebb személyei közé tartozott.

Vezetése alatt az egyház elérte hatalma csúcspontját.

- III. László 1201-ben született.
- Szerbia meghódításával Imre 1202-ben megszerezte a Szerb királyi titulust.
- 1202-ben a negyedik keresztes hadjárat által, amelyet a Velenceiek vezettek Magyarország egy időben minden Dalmát városát beleértve Zárát is elvesztette.
- 1203-ban Keresztesek támadása által Konstantinápoly eleste.

- 1203-ban Imre király testvérét Andrást foglyul ejtette és Esztergomban bezáratta.

- 1204. augusztus 26-án fiát, Lászlót királlyá koronáztatta.

- 1204. november 30-án meghalt Imre király.

- III. László 1205 májusában, Ausztriában 4 évesen halt meg.

Részlet, az „Uralkodóink egy évezreden át” c. könyvemből

Valakik valamiért

Valaki, vagy valamik valamiért, odarakták a községháza bejáratához a képen látható szeméttel megtömött zsákokat. Jómagam, de sokan mások is úgy gondoltuk, hogy a könyvtárban és községházánk egyéb helységeinél nagytakarítás történt, és az így feleslegessé vált tárgyak, lim lomok, elavult könyvek újságok kerültek szanálásra.

Családi lakóházainknál is történtek ilyenek, hogy a kihírdetett időben, tavasszal és ősszel ki lehetett raknunk, a lomtalanítás által keletkezett „lim-lomot”.

Ez nagyon egyszerű volt, hiszen nem volt más dolgunk, csak a jó előre kihírdetett nap előestéjén ki kellett helyeznünk a házaink elé, a feleslegessé

vált tárgyainkat, és azokat másnap el is szállították. Ez a valóban egyszerű megoldás már a múlté.

A lim-lomunk elvitelére azonban Istennek, de főleg polgármesterünknek, és szenátorainknak köszönhetően kicsikét komplikáltabban ugyan, de most is van lehetősége jámbor törvénytisztelő polgárainknak.

Ez vitathatatlanul valóban így van!

A képen látható tömött zsákokat derék köztisztasági dolgozóink nem szállították el. Miért is, vitték volna el, hiszen erre nem kaptak felkérést.

Az elődeink izzadtságával épített községházánk, (néhány évtizedig abban, az „átkosban” tanácsháza) ezzel nagyon, de nagyon, meg lett gyalázva.

A községháza, mint nevéből is egyértelmű a községé, tehát a mienk!

Éppen a fenti mondásra hivatkozva, mindannyian hibásak vagyunk, abban, hogy ott hagytuk ezt a néhány zsáknyi szemetet.

Állítólag, többen el akarták vinni, de féltek a kamerától, mert akkor rögtön felelniük kellett volna arra, a kérdésre, hogy hová vitték.

Nem kellett volna félniük, mert a drága pénzen megépített és jelenleg is finanszírozott, kameráink az eddigi intézkedés alapján egy fabatkát sem érnek. Ha mégis igen akkor a lakosság miért nincs értesítve, „hogyan volt azokkal a zsákokkal?”

Ez a fenti elmélkedés csak hab a tortán, arról, amire községünk lakói semmiféle tájékoztatást nem kapnak.

Tisztelettel, II. Bátor Botond

Nagy emberek bölcs mondásai

12 idézet Tibor atya gyűjteményéből

A biblia nem szorul arra, hogy újra írják. A Világ szorul arra, hogy újra

Ha az ember azt akarja, hogy ne legyen láza, ne hőmérőzze magát.

MÓRA FERENC

Az igazsággal szemben minden hasonlat sántít.

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Az ember sok mindent hajlandó megtenni azért, hogy szeressék, de MINDENT hajlandó megtenni, hogy irigyeljék.

JEVGENYIJ JEFTUSENKO

A gyengeség az egyetlen olyan hiba, amelyen nem lehet javítani.

LA ROCHEFOUCAULD

Minden emberben van valami jó.

ARISZTOTELÉSZ

Míg szerencsés vagy, sok lesz a barátod.

OVIDIUS

Minél cifrább a kokárda, annál kevesebbet ér, aki viseli.

HENRI FRÉDERIC AMIEL

Ember vagyok, semmi sem idegen tőlem, ami emberi.

TRENTIUS

Este mindig vidám leszel, ha a napot hasznosan töltötted.

KEMPIS TAMÁS

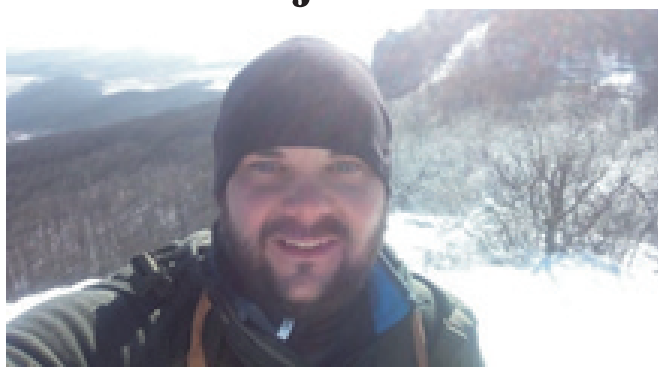
Miért erőszakos valaki? Mert nem tud belenyugodni abba, hogy nem erős.

OSVÁT ERNŐ

A tervező nem akkor tudja, hogy tökéleteset alkotott, ha már nincs mit hozzátenni, hanem ha nincs mit elvenni.

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Dőlj hátra

"Dőlj hátra, neved, mintha senki se látna.
Csinálj angyalt kezeddél kitárva,
a sárban miközben tudod, hogy mindenki lát...
Te vagy a hangod, hadd hallják.
Az igazi arcod, hadd lássák.
Hol az a srác? Melyik a pult ahova mész?
Végre csak magadnak élsz!"

Pálinkás Fecó

Nagymama tanácsai

Ne menj oda, ahová nem hívnak meg!
Ne beszélj arról, amit nem tudsz!
Ne nyisd ki a hűtőszekrényt mások otthonában!
Tíz óra után ne hívj senkit!
Ebédidőben ne látogass senkit!
Ne lépj be mások hálósobájába engedély nélkül!
Mindig mondj igazat!
Az emberek lelkét értékeld, ne a testalkatukat!
Légy kedves társaiddal!
Adj abból a kevésből, amid van!
Imádkozz gyermekem, imádkozz naponta, mert az ima lelki béke!

Tallózás a Facebookról

Falunkbéli sajátosság, csodálkozom, hogy eddig nem tűnt fel. 200 méterrel lejjebb a Béke utcai árokban ez állandó jelenség, tucatnyi "gyári bekötésből" folyik a cuccos, ami a tulajok szerint "csak fürdővíz", ha pedig esik az eső az egész falu, úszik a fekáliába.

A fenti szöveg volt olvasható, a fent nevezett oldalak egyikén. Nos ezzel kapcsolatban, az alábbi véleményemet szeretném nyilvánosságra hozni:

Aki Pilisszentlászlón vett házat, az, tisztában volt ezzel a jelenséggel. Ugyanakkor, mindenki él azzal a lehetőséggel, hogy csak feleannyi vízdíjat fizet,

mintha csatornázott községben lakna! Erre szokás mondani, hogy, no comment, vagy zsargonos mondást használva, "erre varrjál gombot"! Várom azon helybeli lakótársaim jelentkezését, akik minden vízórán bejövő éves vízmennyiséget, igazolhatóan elszállítottak Szentendrére, az erre illetékes helyre.

VÁROM A JELENTKEZŐKET! Ez természetesen vonatkozik intézményeinkre is, akik finoman kifejezve magam, szintén hunyók, de nagyon, nagyon, tehát nem igazán példamutatók.

Tisztelettel, Elmélkedő Elek

Hozzászólás a somfanyelek, című cikkhez

Petőfi Sándor 1843 áprilisában írt „Szeget szeggel” című versében így ír róluk: „Átkozott a görcsös fűtykös somnye. Mellyel engem oly pogányul csépele”. A som erdeink legelőször virágzó fája. Minden gyümölcsfánk előtt sárgán virágzik az erdőkben. Március elején. Bordó gyümölcse ehető. Lekvár főzésre is használható. Somfanyélen viszont nagyon sok facsemete fája értendő.

Én az akácot nem szerettem, mert „égeti a kezét”, mivel túl keményfa, és szálkásodásra is hajlamos. A tölgy viszont törékenyebb. A bükk fiatalon girbegurba. Akárcsak a gyertyán. Bár a bükk és gyertyán kemény. Én mégis a köris és juharfából készítettem a szerszámnyeleimet. Ezek elég kemények, de rugalmasak is és jól faraghatók is.

Losonci Miklós

Hozzászólás a fagyöngyhöz

Ez a növény fél parazita. A fa gyökérzete által felvett vízben oldott sókat hasznosítja. Azokkal táplálkozik. Viszont a megtermelt cukrokat a fagyöngy visszaszolgáltatja a fa törzse és gyökérzete számára. Hasznos parazita”.

A fagyöngy levele örökzöld. Télen sem hull le. Akárcsak a citromsárga bogyói. Amik a léprigók táplálékai, és a madarak ürülékével kerülve a fára kezd majd a gyümölcs magja kicsírázni általában a legfelső ágakon. A gyümölcsfőzésre besűrűsödik. Ezzel a „léppel” bekent ágakra szálló madarak menthetetlenül a gallyhoz ragadtak. „Lépre mentek”. Papírtölcsér belsejébe kenve, és az aljába kukoricát téve a madár fejére ragad a tölcser. Ezek a praktikák Franciaországban még mind a mai napig alkalmazott „vadászati módszerek”. Nálunk minden rigó vadászható Ahogy az olaszoknál is minden létező énekes madár. A moha árnyékos, nedves helyen tenyészik. Az elmohásodott pászitot

csak árnyékoló kerti fánk kivágásával tudjuk „mohátlanítani”. A „rözsessedés” fejezetben szereplő „kjuka” szó lengyel megfelelője a kij – kiják, ami botot jelent. A „snyórka” lengyelül smúr viszont nálunk madzagot, spárgát jelent. A smúrozás ötven éve még gyerekjáték volt. Egy vonalat húztak a földre, és aki a legközelebb dobta a pénzérméjét az, vitte el a többiekét is.

A rözsessedés viszont, mint az összes többi önálló tevékenység, kényelemkedvelő, gépesített, rohanó világunkban kiment a divatból. Mint a zöldségtermesztés, állattartás, kosárfonás, bútorkészítés, ruhakészítés, stb.

Losonci Miklós

Humor

A FEJ NÉLKÜLI EMBER

Régi elődeink elbeszélése alapján a Szentendrei út, Pilisszentlászló felőli szakaszán lévő bükkfánál gyilkosság történt.

Nevezetesen a falu feletti dombon egy pásztor házaspár legeltette a község állatait, a pihentető déli alvás közben a pásztor asszony levágta férjének fejét, akinek a szelleme a legenda szerint azóta is visszajár kísértetni. Hosszú téli estéken tollfosztás közben mesélte a nagymama korú néni esetét a fej nélküli emberrel kapcsolatban.

- Úgy történt az, hogy rózsét voltam gyűjteni az anyósommal, miközben beesteledett és elkóboroltunk egymástól. Összerakosgattam a fakampóval letördelt száraz gallyakat a leterített gurtnira, eléje ültem, felkötöttem a hátamra, nagy nehezen felemelkedtem, megfordultam a gyalogösvény felé, akarván hazaballagni. Akkor láttam meg, amiről már másoktól olyan sokat hallottam. Az ösvény melletti régi tuskó tetején ott a nagydarab ember, fej nélkül.

Ijedtségemben meghúztam kötelét a hátamon lévő gallyaknak, az kioldódott, rőzse a hátam mögött, én meg visítva hazafelé. Azóta sem láttam többé, fejezte be mondókáját a nagymama.

- Az, semmi! – szólalt meg János bácsi, miután befejezte pipája tömését a házilag termesztett dohányból, majd fadarabbal válogatván a csikós tűzhelyen lévő parazsak közül, megtalálván a legalkalmasabbat, a munkától megkérgesedett ujjával pipája tetejére rakván, nyomkodni kezdte, nagyot szippantott, majd cuppantván ajkaival megszólalt. Mi gyerekek összebújtunk félelmünkben, ennél még félelmetesebb mesére számítván.

János bácsi hozzáfogott a meséléshez, előtte mintha gondolatait rendezné, avagy kíváncsiságunkat fokozván, pipájával bajlódott, mintha azon kívül, más nem is létezne a világon.

- No, az úgy volt, hogy jöttem haza Leányfaluból, ahol szolgáltam. Éppen holdtölte volt., a szinte nappali világosságban előszedtem mellényzsebemből a láncos órát, kikattintottam, megnézvén, hogy állok az idővel. Húzzál bele, János! Mindjárt itt az éjfél – mondtam magamban.

- Mikor odaértem a bükkfához, még én is

megijedtem, pedig bátorságomért huszár koromban még a kapitány is megdicsért, tőle van ez is – kocogtatta a sparhelt széléhez rózsagyökerez pipáját.

_ Ott állt, háttal a bükkfának támaszkodva a a fej nélküli ember. Némi szünetet tartván, így fokozván súlyát beszédjének.

- Fejét a hóna alatt tartotta és jókedvűen füttyörészett. Mikor észrevett, abbahagyta, s rám Szólt: János, János most még megbocsátok, de többet nem szeretnék éjjélkor errefelé látni – szólt hozzám, megfenyegette bal kezével.

No, aztán nekem sem kellett több, teljes erővel hazaszaladtam, de azóta többet nem találkoztam vele – fejezte be elbeszélését János bácsi.

EZT MÉG HADD, MESÉLJEM EL

Egyszerre vonult be János barátjával, Józsival katonának, majd együtt estek orosz fogságba, ahol több mint két évet töltöttek közös lágerben.

Túlélésükben sokat segített szlovák nyelvtudásuk, amely segítségével könnyben tudtak érvényesülni a kegyetlen körülmények között, mikor az öröknek sem volt sokkal jobb az ellátásuk, mint a hadifoglyoknak.

1947. karácsonya előtt kegyetlen utazási körülmények között érték Budapestre. A Pálffy téren még elérték az utolsó HÉV – szerelvényt, amely Szentendréig vitte őket. Már éjfél felé járt az idő, buszjárat még nem volt Pilisszentlászlóra. Fuvarosok a lovas kocsikkal, vagy ilyenkor inkább a lovas szánokkal, már rég alszanak otthon.

Nem búsultak, hajtotta őket a hazatérés vágya.

Meg aztán János kifogyhatatlan beszédű lévén, hamar elfogyott a tizenkét kilométernyi út. Végre újra otthon, a főtéren a kápolna előtt.

- Akkor jó éjszakát, testvér!- kezét fogván János Jánossal katona-hadifogoly társa. – majd este találkozunk, most már futva megyek haza családomhoz – szólott József és ki akarván húzni kezét János szorításából.

- Ne szaladj sehová! – szólott az a megszokott higgadtságával – Várj még egy kicsit ezt még hadd, meséljem el!

Részletek, az Elődeink humora II. című könyvemből

Emlékezés 1946 véres tavaszára

Akkor is így köszöntött a tavasz és a március. A budai hegyek felől hideg, még a télre emlékeztető szél söpört végig a pesti utcákon. A járókelők szeméből még nem múlt el a háború és az ostrom okozta félelem, máris új félések ültek a lelkekre. A győztes hatalom katonái még ott cirkáltak — és azóta is cirkálnak — az utcákon és a felszabadítottak valami utálatos, dörgölőző örömmel köszöntötték őket. A házakról gyorsan összeeszkábált vörös rongyok lógtak és a Markó-utcai fogház előtt minden reggel ideges, nyugtalan tömeg várta, hogy kinyissák a fogház udvarára vezető kaput. Bent, a vöröstéglával burkolt falak által határolt udvaron három bitófa állt. Kissé távolabb az egyik sarokban egyetlen kivégzőoszlop várta a következő áldozatot. A frissen gyalult oszlopon rozsdavörös vérfoltok tanúskodtak az eseményekről. Imitt-amott fehér forgácsfoszlányok mutatták a bevágódó golyók helyét. A márciusi ég, kéksége eltűnt a magas falak vágta négyszögben és alulról nézve ólomszürke volt az ég. Az udvarra néző emeleti ablakokban fűtőkben lógtak az emberek, mint Munkácsy Mihály „Ecce homo” című képén. A vérfoltos kivégzőoszlopot minden héten ki kellett cserélni, mert már forgácsos volt a közepén. Körülötte a földet mindennap friss homokkal kellett beszórni, hogy eltüntessék a kiömlött vér bántó pirosságát. Bárdossy László vérét. Imrédy Béla vérét. Rajniss Ferenc vérét. Kolozsvári Borcsa Mihály vérét. Szász Lajos vérét. Sztojaj Döme vérét. És a többiek vérét. Rövid pár hónap alatt ötször cserélték ki az oszlopot.

1946. március 12-én működésbe léptek a bitófák is. Az ablakokban ujjongó emberfűtők lógtak. Többen, mint máskor. Akik korán hajnalban jöttek, közvetlenül a bitók mellett állhattak. Páholyból nézhették az istentelen színjátékot. Ujjongtak, őrzöngtek és köpködtek, mint egykor a római arénákban, amikor vadállatok elé lökték Krisztus követőit. Akik ott voltak, öregkorukban kényelmes karosszékben ülve mesélhetik majd unokáiknak a nagy népi cirkusz felejthetetlen eseményeit.

Büszkén mondhatják majd: Én is ott voltam, amikor hozták a Szállasi Ferencet. És hozták a Hubayt, a Budinszkyt. És hozták Csia Sándort és Gera Józsefet. És hozták Kassai Ferencet és báró Kemény Gábort. És hozták Kovarcz Emilt és gróf Pálffy Fidél. És hozták Szöllősi Jenőt és Vájna Gábort. És hozták Beregfy Károlyt és Omelka Ferencet. És hozták a többieket, rendre egymásután hónapokon, éveken keresztül. S mind az ötezerháromszázat hozták, akiket a magyar nép nevében lödöztünk a kivégző oszlopokon és aggattuk őket a Markó-utcai fogház piszkos és komor udvarán. Akkor 1946 tavaszának vérző idején.

A halottak sírján akkor zöldel ki a fű — ha elfelejtik őket...

A kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja-február 25-e, a kommunizmusnak 100 millió halottja van világszerte, a náciizmusnak 25 millió.

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felélős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 26 309 766

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015